

ПРАВНИ СТАВ

Затезна камата на износ дуга, за период доцње до 03. марта 2001. године, обрачунава се применом конформне методе.

Образложење

Закон о висини стопе затезне камате („Сл. лист СФРЈ“ број 57/89), је престао да важи даном ступања на снагу Закона о висини стопе затезне камате („Сл. лист СРЈ“, број 32/93, 24/94 и 28/96). Овај закон престао је да важи даном ступања на снагу сада важећег Закона о висини стопе затезне камате („Сл. лист СРЈ“, број 9/01, ступио на правну снагу 03. марта 2001. године).

У претходно важећем Закону о висини стопе затезне камате и сада важећем Закону о висини стопе затезне камате, затезна камата, њена стопа и метод обрачуна била је прописана и сада је прописана у члану 1. став 1, 2. и 3. Закона:

„Дужник који закасни са испуњењем новчане обавезе плаћа затезну камату на износ дуга до дана исплате по стопи утврђеној овим законом.

Стопа затезне камате се састоји од:

- 1) Стопе раста цена на мало;
- 2) Фиксне стопе од 1,2 % месечно (код важећег Закона, фиксне стопе од 0,5% месечно).

Обрачун затезне камате врши се тако што се фиксна стопа од 1,2% (код сада важећег Закона од 0,5% месечно) множи са износом главног дуга, увећаног за камату по стопи из тачке 1. став 2. овог члана, применом конформне методе.“

Одлуком Уставног суда Републике Србије број I Уз-82/2009 одлучено је:

1. Утврђује се да одредба члана 3. став 1. Закона о висини стопе затезне камате („Сл. лист СРЈ“, бр.9/01), у делу који гласи: „Примена конформне методе“, није у сагласности са Уставом.

2. Одбацује се, иницијатива за оцену уставности Закона о висини стопе затезне камате („Сл. лист СФРЈ“, број 57/89), и Закона о висини стопе затезне камате („Сл. лист СРЈ“, број 32/93).

Цитирана одлука Уставног суда је јасна. Њоме је утврђено да одредба члана 3. став 1. Закона о висини стопе затезне камате у делу који гласи: „применом конформне методе“ није у сагласности са Уставом. Правно дејство одлуке Уставног суда односи се само на период од 03. марта 2001. године, а не и за период пре тога.

У тако насталој чињеничној и правној ситуацији последица одлуке Уставног суда је да у периоду до 03. марта 2001. године не постоји позитиван пропис којим се обрачунава затезна камата, јер је ступањем на снагу сада важећег Закона о висини стопе затезне камате престао да важи претходни Закон. У недостатку позитивног прописа мора се изнаћи решење којим каматним методом обрачунавати камату до 03. марта 2001. године. То решење се једино постиже логичким закључивањем и правном аналогијом, а они упућују само на то да се до тада затезна камата мора обрачунавати конформним методом који је до тада важио јер је примена другог метода тј. простог интересног рачуна искључена.

Предложени став је заснован на поменутиим чињеничним и правним разлозима, и он подразумева да се до 03. марта 2001. године, на дуговану главницу за период доцње затезна камата обрачунава конформном методом, приписује главници и на тако добијене износе почев од правног дејства одлуке Уставног суда, тј. почев од 03. марта 2001. године, затезна камата обрачунава методом простог интересног рачуна.

Правни став усвојен на седници Грађанског одељења одржаној 20. новембра 2012. године.